

٣- معرفة الإمام المهدي (ع):

٣ - شناخت امام مهدي (ع)

وهي إضافة إلى معرفة اسمه ولادته وغيبيه الصغرى وسفرائه فيها وغيبيه الكبرى إلى يومنا هذا، أو أحاديث آباءه التي وردت فيه وفي غيبيه وظهوره وقيامه، تشمل معرفة علامات ظهوره وسيرته بعد ظهوره. فبمعرفة علامات ظهوره نعرف قرب زمان ظهوره فنستعد لنصرته.

ain، علاوه بر دانستن اسم، ولادتش، غيبت صغرى او و سفرای حضرت در آن، و غيبت كبرى تا به امروز، يا احاديث ايشان و احاديث پدرانش (عليهم السلام) که در مورد غيبت، ظهور و قيامش وارد شده، است که شامل شناخت علامات ظهور ايشان و روش آن حضرت پس از ظهورش می باشد. با شناخت علامات ظهورش نزديکی زمان ظهورش را شناخته، خود را مهیای ياری رسانيدن به ايشان (ع) خواهيم نمود.

وبمعرفة سيرته بعد ظهوره (ع) نستعد لتقبلها، فلا تكون - والعياذ بالله - ممن يتلون عليه ويعترضون على سياسته وقراراته، وقد روي عن الإمام الصادق (ع)، أنه قال: (إذا خرج القائم خرج من هذا الأمر من كان يرى أنه من أهله) [823].
با شناخت سيره ايشان (ع) پس از ظهورش خود را براي پذيرش آن آماده می کنيم تا خدای ناکرده از کسانی که بر آن حضرت خرده می گيرند و بر سياستها و تصميم گيری های حضرت اعتراض می کنند نباشيم. از امام صادق (ع) روایت شده است که فرمود: «هنگامی که قائم خروج کند کسانی که به نظر می رسید از ياران حضرت هستند، از اين امر خارج می شوند» [824].

فعلى المؤمنين الالتفاف حول العلماء العاملين السائرين على نهج الأنبياء والمرسلين والأئمة. والحذر من متابعة علماء السوء غير العاملين، الذين لا يغضبون

لغضب الله عندما يهان كتابه القرآن الكريم ([\[825\]](#))، والذين سيفكرون كثير منهم ضد الإمام المهدي (ع)، وربما سيفقونه.

پس بر مؤمنین است که همواره پیرو علمای عاملی باشند که بر راه پیامبران، فرستادگان و ائمه (عليهم السلام) سیر می‌کنند، و از دنباله‌روی از علمای بد نهاد بی‌عمل بر حذر باشند؛ همان کسانی که برای خشم خداوند هنگامی که کتاب قرآن کریم‌ش مورد اهانت قرار می‌گیرد خشمگین نمی‌شوند [\[826\]](#) و کسانی که بسیاری از آنها در مقابل امام مهدی (ع) خواهند ایستاد و چه بسا با او پیکار کنند.

روی عن رسول الله ، قال: (سيأتي زمان على أمتي لا يبقى من القرآن إلا رسمه، ولا من الإسلام إلا اسمه، يسمون به وهم أبعد الناس منه، مساجدهم عامرة وهي خراب من الهوى، فقهاء ذلك الزمان شرّ فقهاء تحت ظل السماء، منهم خرجت الفتنة واليهم تعود) [\[827\]](#).

از رسول خدا (ص) روایت شده است که فرمود: «زمانی بر امّت من خواهد رسید که از قرآن جز خطش و از اسلام جز نامش باقی نمی‌ماند، خود را منتبه به آن می‌دانند در حالی که دورترین مردم از آن هستند، مسجد‌هایشان آباد اما خالی از هدایت است، فقهاءی آن زمان شرورترین فقهاءی هستند که آسمان بر ایشان سایه انداخته است، از آنها فتنه خارج می‌شود و به آنها بازمی‌گردد» [\[828\]](#).

و عن رسول الله في المعراج، قال: (... قلت إلهي فمتى يكون ذلك؟ فأوحى إلى عزوجل): يكون ذلك إذا رفع العلم وظهر الجهل، وكثير القراء وقل العمل وكثير الفتک، وقل الفقهاء الهادون وكثير فقهاء الضلاله الخونة وكثير الشعراء، واتخذ أمتك قبورهم مساجد، وحليت المصاحف، وزخرفت المساجد، وكثير الجور ...) [\[829\]](#)

رسول خدا (ص) در حدیث معراج فرموده‌اند: «.... گفتم: خداوندا! آن موقع (يعنى قيام قائم (ع)) چه وقت خواهد بود؟ خداوند عزوجل به من وحی فرمود: هنگامی که علم برداشته شود و جهل ظاهر گردد، قاریان فراوان شوند و عمل

اندک، گُشت و کشتار فراوان شود و فقهای هدایت‌گر اندک در حالی که فقهای گمراهی خیانت کار فراوان گردند. شاعران فراوان گردند و امّت تو قبرهایشان را به عنوان مسجد برگیرند، مصحف‌ها آراسته گردد و مسجدها مزین گردند، ظلم و ستم بسیار گردد....» [830].

و عن الباقر (ع): (إذا قام القائم (ع) سار إلى الكوفة، فيخرج منها بضعة ألف نفس يدعون البترية عليهم السلاح، فيقولون له: إرجع من حيث جئت فلا حاجة لنا فيبني فاطمة!! فيوضع فيهم السيف حتى يأتي على آخرهم، ثم يدخل الكوفة فيقتل بها كل منافق مرتاب ويهدم قصورها ويقتل مقاتليها حتى يرضي الله عزّ وعلا). [831].

از امام باقر (ع) روایت شده است: «هنگامی که قائم (ع) به پا خیزد به سوی کوفه می‌رود. چند ده هزار نفر از بتريه که با خود سلاح دارند به او می‌گویند: به همانجا که آمده‌ای برگرد، ما به فرزندان فاطمه نیازی نداریم. پس شمشیر را در میانشان قرار می‌دهد و تا آخرینشان را می‌کشد. سپس به کوفه داخل شده، تمام منافقین شکاک را از بین می‌برد، کاخ‌هایشان را ویران می‌کند و مبارزینشان را می‌کشد تا خداوند عزوجل راضی گردد» [832].

و عن الباقر (ع): (يدخل الكوفة وبها ثلات رايات قد اضطربت فتصفو له، ويدخل حتى يأتي المنبر ويخطب ...). [833].

امام باقر (ع) می‌فرماید: «وارد کوفه می‌شود در حالی که در آنجا سه پرچم با هم درآمیخته‌اند، اما با ورود امام مطیع فرمان او می‌شوند. او داخل می‌شود، از منبر بالا می‌رود و خطبه می‌خواند....» [834].

و عن أمير المؤمنين (ع): (يا مالك بن ضمرة، كيف أنت إذا اختلفت الشيعة هكذا؟ و شبك أصابعه ودخل بعضها في بعض، فقلت: يا أمير المؤمنين، ما عند ذلك من خير. قال (ع): الخير كله عند ذلك، يقوم قائمنا فيقدم عليه سبعون، فيقدم سبعين رجلاً يكذبون على الله ورسوله فيقتلهم، فيجمع الله الناس على أمر واحد) [835].

اميرالمؤمنین (ع) فرمود: «ای مالک بن ضمّرہ! چگونه خواهی بود وقتی شیعیان این گونه اختلاف می‌کنند»، و حضرت انگشتان دو دست مبارکش را در هم کردند. عرض کردم: ای امیرالمؤمنین! در آن زمان هیچ خیری وجود ندارد. حضرت فرمود: «تمام خیر در آن زمان است. ای مالک! آن موقع قائم ما قیام می‌کند. سراغ هفتاد نفر که به خدا و پیامبرش دروغ می‌بندند می‌رود و آنها را می‌کشد و سپس خداوند شیعیان را بر یک امر (امام زمان) متحد می‌سازد» [836].

ويقدم سبعين رجلاً يكذبون على الله ورسوله، أي: علماء غير عاملين. وربما يفتون الناس بغير ما أنزل الله على رسوله وفق تخرّصاتهم العقلية وأهوائهم الشخصية.

«سراغ هفتاد نفر که به خدا و پیامبرش دروغ می‌بندند می‌رود»؛ يعني علمای بی‌عمل، و چه بسا مردم را براساس غیر از آنچه خداوند بر فرستاده‌اش نازل فرمود فتوا می‌دهند؛ طبق ظنیات عقلی و خواسته‌های شخصی‌شان.

و عن أبي جعفر (ع)، أَنَّهُ قَالَ: (لِتَمْخَضَنِ يَا مَعْشِرَ الشِّيَعَةِ، شِيعَةُ آلِ مُحَمَّدٍ كَمْخِيْضِ الْكَحْلِ فِي الْعَيْنِ؛ لَأَنَّ صَاحِبَ الْكَحْلِ يَعْلَمُ مَتَى يَقْعُدُ فِي الْعَيْنِ وَلَا يَعْلَمُ مَتَى يَذْهَبُ، فَيَصِّبَحُ أَحَدُكُمْ وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ عَلَى شَرِيعَةِ مَنْ أَمْرَنَا فِيمَسِيَ وَقَدْ خَرَجَ مِنْهَا، وَيَمْسِي وَهُوَ عَلَى شَرِيعَةِ مَنْ أَمْرَنَا فِيهِ بِالصِّبَاحِ وَقَدْ خَرَجَ مِنْهَا) [837].

از ابا جعفر (ع) روایت شده است که فرمود: «ای گروه شیعه، ای پیروان آل محمد (ص)! همانگونه که سرمه در چشم زیر و رو می شود، شما هم، هر آینه، به

شدت زیر و رو خواهید شد؛ زیرا صاحب سرمه، می‌داند کی سرمه را در چشم خواهد کرد ولی نمی‌داند کی این سرمه از چشم بیرون می‌رود. پس هر کدام از شما ممکن است صبح، خود را در راه ما ببینند در حالی که شب از آن خارج شده است، و ممکن است شب در مسیر ما باشد و صبح از آن خارج گردد»[\[838\]](#).

و عن أبي عبد الله (ع): (كيف أنتم إذا بقيتم بلا إمام هدى ولا علم يرى، يبرا بعضكم من بعض، فعند ذلك تميزون وتمحصون وتغربلون، وعند ذلك اختلاف السنين [\[839\]](#)، وأمارء من أول النهار وقتل وقطع في آخر النهار) [\[840\]](#).

از ابا عبد الله امام صادق (ع) روایت شده است: «چگونه خواهید بود هنگامی که بدون امام هدایت گر بمانید؟ و بدون پرچمی برافراشته که آن را ببینید؟ برخی از برخی دیگر تبری و بیزاری جویند! در آن هنگام متمایز شده، امتحان می‌شوید و غربال می‌گردد و پس از آن اختلاف سال‌ها است»[\[841\]](#)؛ پادشاهی در اول روز، و کشتن و بریده شدن در انتهای روز است»[\[842\]](#).

و عن البيزنطي، قال: سألت الرضا (ع) عن مسألة الرؤيا، فأمسك ثم قال (ع): (إنما لو أعطيناكم ما تريدون لكان شرّاً لكم، وأخذ برقبة صاحب هذا الأمر. وقال: وأنتم في العراق تروون أعمال هؤلاء الفراعنة وما أمهل لهم بتقوى الله، ولا تغرنكم الدنيا ولا تغتروا بمن أمهل لهم، فكان الأمر قد وصل إليكم) [\[843\]](#).

بیزنطی می‌گوید: از امام رضا (ع) در مورد مسئله‌ی رؤیا پرسیدیم. ایشان درنگی نمود و فرمود: «اگر آنچه را که می‌خواهید به شما بدهیم، برایتان شرّ می‌شود و گریبان صاحب الامر (ع) را می‌گیرید» و ادامه داد: «و شما در عراق اعمال این فرعونیان را خواهید دید و آنچه با تقوای الهی به ایشان مهلت داده شده است؛ پس این دنیا شما را نفریبد و با آن کس که به او مهلت داده شده، فریب نخورید. پس گویی امر به شما رسیده است»[\[844\]](#).

- [824]- غيبة النعماني: ص332، معجم أحاديث الإمام المهدي (ع): ج 3 ص501، ميزان الحكم: ج 1 ص186.
- [825]- غيبة نعماني: ص 332 ؛ معجم احاديث امام مهدي (ع): ج 3 ص 501 ؛ ميزان الحكم: ج 1 ص186.
- [826]- يشير (ع) إلى ما فعله الطاغية صدام من تنجيشه للقرآن، وتخاذل الحوزة العلمية عن نصرة القرآن والدفاع عنه، وقد تقدم في الهاشم توضيح ذلك في الجزء الأول من الكتاب فراجع.
- [827]- ايشان (ع) به آنچه صدام در نجس کردن قرآن انجام داد اشاره می فرمایند و اینکه حوزه‌ی علمیه از یاری دادن به قرآن و دفاع از آن شانه خالی کرد. این ماجرا در پاورقی در جلد اول این کتاب توضیح داده شد؛ مراجعه فرمایید.
- [828]- الكافي: ج 8 ص801، ثواب الأعمال: ص 253، الفصول المهمة في اصول الأئمة: ج 1 ص610، بحار الأنوار: ج 2 ص.109.
- [829]- كافی: ج 8 ص 801 ؛ ثواب الاعمال: ص 253 ؛ فصول مهم در اصول مهم: ج 1 ص 610 ؛ بحار الانوار: ج 2 ص 109.
- [830]- مختصر البصائر: ص 248، بحار الأنوار: ج 51 ص70، غایة المرام: ج 2 ص73، تفسیر نور الثقلین: ج 3 ص124.
- [831]- الارشاد: ج 2 ص384، الصراط المستقيم: ج 2 ص254، بحار الأنوار: ج 51 ص338، معجم أحاديث الإمام المهدي (ع) : ج 3 ص308.
- [832]- ارشاد: ج 2 ص 384 ؛ صراط مستقيم: ج 2 ص 254 ؛ بحار الانوار: ج 51 ص 338 ؛ معجم احاديث امام مهدي (ع): ج 3 ص 308.
- [833]- الارشاد: ج 2 ص380، غيبة الطوسي: ص468، الصراط المستقيم: ج 2 ص251، بحار الأنوار: ج 52 ص331.
- [834]- ارشاد: ج 2 ص 380 ؛ غيبة طوسي: ص 468 ؛ صراط مستقيم: ج 2 ص 251 ؛ بحار الانوار: ج 52 ص 331.
- [835]- غيبة النعماني: ص214، بحار الأنوار: ج52 ص115، معجم أحاديث الإمام المهدي (ع): ج 3 ص30.
- [836]- غيبة نعماني: ص 214 ؛ بحار الانوار: ج 52 ص 115 غ معجم احاديث امام مهدي (ع): ج 3 ص 30.
- [837]- غيبة الطوسي: ص339، بحار الأنوار: ج 52 ص101.

- غيبة طوسی: ص 339 ؛ بحار الانوار: ج 52 ص 101. [838]

- ای جدب و قحط، منه (ع). [839]

- کمال الدین: ص 348، بحار الانوار: ج 52 ص 212، معجم احادیث الإمام المهدي (ع): ج 3 ص 422. [840]

- منظور خشک سالی و قحطی است؛ از ایشان (ع). [841]

- کمال الدین: ص 348 ؛ بحار الانوار: ج 52 ص 212 ؛ معجم احادیث امام مهدی (ع): ج 3 ص 422. [842]

- الکافی: ج 1 ص 255، بصائر الدرجات: ص 105، بحار الانوار: ج 52 ص 110. [843]

- کافی: ج 1 ص 255 ؛ بصائر الدرجات: ص 105 ؛ بحار الانوار: ج 52 ص 110. [844]